

Рибалка І.В.,
завідувач ДЮЦ «Лідер»,
керівник гуртка «Юний ерудит»,
«керівник гуртка-методист»
КЗ «НВО «ЗНЗ I-III ст. №16 ДЮЦ «Лідер»
Кіровоградської міської ради
Кіровоградської області

Я ЛЮБЛЮ УКРАЇНУ!

(інтелектуально-пізнавальна гра для учнів 5-9 класів)

Мета: виховання в учнів почуття патріотизму, національної гідності, любові та поваги до історії Батьківщини та рідного краю, поглиблювати знання учнів про Україну, про видатних українців; вшанування народних звичаїв та свят, формувати переконання у нетлінності духовних скарбів народу; розвиток пізнавальної активності учнів

Обладнання: мультимедійна дошка, проектор, картки для відповідей, ручки, ноутбук.

На початку заходу на екрані демонструється відео про Україну та красиві краєвиди країни, лунають українські пісні.

Ведучий. Доброго дня всім присутнім в цій затишній залі. Кожна людина завжди з великою любов'ю і душевним щемом згадує місце, де народилася, де минуло її дитинство. Ту маленьку Батьківщину, де живуть її рідні люди. І якщо скласти маленькі Батьківщини кожного з нас – перед очима з'явиться наша велика держава Україна.

Україна – це наша земля, рідний край, наша країна з багатовіковою історією, мальовничою природою, чарівною піснею, і мудрими талановитими людьми. Це велика європейська держава.

Україна – це історія народу, який протягом багатьох віків боровся за свою свободу і незалежність. Це його славні лицарі Петро Сагайдачний, Іван Сірко, Богдан Хмельницький, Максим Залізник, Іван Мазепа, Устим Кармалюк та багато інших, які віддали своє життя за щастя народу. Це й такі відомі всьому світові діячі української культури, як Тарас Шевченко, Леся Українка, Іван Франко, Олександр Довженко, Марія Заньковецька, Микола Лисенко. І сьогодні ми перевіримо, наскільки глибокі у вас знання щодо України, її традицій, історії, видатних особистостей.

Учень 1. Дорога Батьківщино,
Україно, моя.
Милий край тополиний
І стеги і моря.
Пісня лине в Карпати
Від південних морів,
Щоб була ти багата
На дочок і синів.

Учень 2. В цьому краї зростали
І батьки, і діди,
Рідний край відстояли
Від ганьби і біди.
Серце радісно б'ється
У країні батьків,
Хай дитинство сміється,
Лине радісний спів.

Учень 3. Щоб вишневі садочки
Навесні розцвіли,
Щоб синочки і дочки
Твої в мирі жили.
На своїй Україні,
Серцю милій землі
Незалежній і вільній,
І в містах, і в селі.
Хай ти будеш здорова,
Україно моя,
І щаслива, і нова
Буде доля твоя.

Ведучий.: Нам є чим пишатися. Тому що:

- Україна – найбільша країна, яка знаходиться повністю в Європі.
- Географічний центр Європи заходиться неподалік містечка Рахів.
- Українці зробили найбільший келих шампанського у світі.
- Найдовший у світі тролейбусний маршрут 96 км з'єднує Ялту й Сімферополь.
- Хрещатик – найкоротша центральна вулиця Європи. Її довжина усього 1225 м.

- Найглибша у світі станція метро «Арсенальна» знаходиться в Києві і сягає 105,5 м.
- Трембіта – найдовший музичний інструмент у світі.
- Українці розробили літак Ан-225 «Мрія» із найбільшою у світі вантажопідйомністю.
- В Україні зосереджено чверть світового запасу чорнозему.
- Олешківські піски – найбільша пустеля Європи, яка простягається на 160 тис. га.
- Пам'ятники Т.Г. Шевченку встановлено понад у 1200 містах світу і за кількістю поступаються лише Будді.

Отже, ми пишаємося тим, що ми – українці! Наша сьогоднішня гра відбудеться у вигляді подорожі. Ми з вами пройдемо кілька станцій:

1. Станція *«Українські свята»*;
2. Станція *«Україна статистична»*;
3. Станція *«Ця постать в історії»*;
4. Станція *«Перекладач»*;
5. Станція *«Пісенна»*;

Ведучий. Оцінювати наші змагання ми запросили компетентне журі.

Оголошується склад журі

Ведучий. Часу марно ви не гайте –
У мандрівку вирушайте.
Перед нами вся країна
Рідна ненька-Україна!

Запрошую до веселої подорожі. А чим можна подорожувати? Літаком, потягом, автомобілем. І тому перша наша гра-рухавка **«Транспорт»**.

Усі встають зі своїх і показують, як рухається літак, автомобіль, потяг. Діти запам'ятовують рухи транспортних засобів.

Ведучий називає транспорт, а діти його показують.

Станція «Українські свята»

Ведучий. Перша наша станція називається **«Українські свята»**. Перед вами аркуш, на якому ліворуч написано свято. Ваша задача поставити дату, коли в Україні відзначають це свято.

1. Новий рік _____
2. Міжнародний жіночий день _____
3. День захисника України _____
4. Різдво _____
5. День Конституції України _____
6. Старий Новий рік _____

7. День Соборності України _____
8. День Незалежності України _____
9. День Святого Миколая _____
10. День знань _____

Відповіді:

1. 1 січня.
2. 8 березня.
3. 14 жовтня.
4. 7 січня.
5. 28 червня.
6. 14 січня.
7. 22 січня.
8. 24 серпня.
9. 19 грудня.
10. 1 вересня.

Ведучий. А нам час вирушати у подорож. Продовжуємо мандрівку на незвичному транспорті – космічній ракеті. Пропоную пограти у гру-рухавку «Ракета».

Ведучий з дітьми будує й запускає уявну ракету.

Станція «Україна статистична»

Ведучий. Наступна наша станція «Україна статистична».

Вам пропонується 10 тверджень. Кожна команда повинна визначити більше чи менше від наведеного факту є істинні статистичні відомості і написати правильну, на думку команди, відповідь.

Яка команда буде найближчою до правильної відповіді, та й отримує бал за завдання.

1. Чисельність населення України станом на лютий 2016 року становила 60,9 млн чоловік (*чисельність населення менша і складає 42 млн 568 тис. 433 особи без урахування Криму*).

2. Площа України становить 244,1 тис. кв. км (*площа України більша і дорівнює 603,638 тис. кв. км*).

3. До складу України входить 22 області (*більше, до складу України входить 24 області*).

4. У середньому за 70 років життя українець споживає 1 тис. кг хліба, 2 тис. літрів води, 3 тис. кг картоплі, 500 яєць, 1 тис. літрів молока, 2 тис. кг риби (*людина за 70 років життя в середньому споживає більше їжі: 10 тис. хліба, 10 тис. літрів води, 1000 яєць, 5 тис. кг картоплі, 4 тис. кг риби*).

5. Україна межує з 10 державами: Болгарією, Чехією, Білоруссю, Росією, Німеччиною, Молдовою, Польщею, Словаччиною, Угорщиною, Румунією (менше – Україна межують із 7 країнами: Білоруссю, Росією, Молдовою, Польщею, Словаччиною, Угорщиною, Румунією).

6. Найвища гора України – Говерла – має висоту 5675 м (*висота Говерли менша і складає 2061 м*).

7. Загальна довжина Дніпра становить 875 км (*загальна довжина Дніпра більша і становить 2201 км*).

8. Україну омивають 5 морів: Чорне, Каспійське, Біле, Азовське, Мармурове (менше – Україну омивають лише 2 моря: Чорне та Азовське).

9. У межах України налічується близько 100 тис. видів тварин (менше – у межах України налічується близько 45 тисяч видів).

10. Для видобування корисних копалин із надр землі в Україні будують фабрики, заводи, шахти (менше – для видобування корисних копалин із надр землі в Україні будують тільки шахти).

Ведучий. А ми далі мандруємо Україною. Хочу перевірити чи знаєте ви чим багата наша країна. Я буду промовляти слова і, якщо назване є в Україні, виплескаєте в долоні, а якщо немає – тупочете ногами.

Річки, гори, моря, пшеничні поля, океан, ліси, пустеля, міста, села, джунглі, квіти, родючий ґрунт.

Станція «Ця постать в історії»

Ведучий. Продовжуємо цікаву мандрівку й опиняємося на станції «Ця постать в історії». Перед вами 10 тверджень, які стосуються видатних українців або подій, пов'язаних із Україною. Ваша задача уважно перечитати їх, і якщо ви погоджуєтесь з твердженням, ставите «+», якщо не погоджуєтесь «-».

1. «Заповіт» Т.Г. Шевченка перекладено 147 мовами світу («+»).

2. Леонід Каденюк – Президент України («-», це перший космонавт України).

3. Михайло Грушевський – перший космонавт України («-», це історик та політичний діяч).

4. Пабло Пікассо був у захваті від робіт української народної художниці Катерини Білокур («+»).

5. Пилип Орлик – автор першої у світі Конституції («+»).

6. Леся Українка була дочкою відомої дитячої письменниці Олени Пчілки («+»).

7. Марко Вовчок – видатний український письменник («-», це письменниця).

8. Ярослав Мудрий – великий князь, він побудував Золота ворота та Софійський собор у Києві («+»).

9. Картина Іллі Рєпіна «Козаки пишуть листа турецькому султану» зберігається в Києві («-», у Харкові.)

10. Сергій Бубка – видатний український спортсмен, який встановив багато світових рекордів у стрибках з жердиною («+»).

Ведучий. А ще мені б хотілося б зупинитися на нашій малій батьківщині – Кіровоградщині. Нам є чим пишатися. Зараз ми подивимося на екран і спробуємо відгадати цікаві місця Кіровоградської області.

Демонструються фотографії, на яких зображено Онуфріївський парк, дендропарк «Веселі Боковеньки», Монастирище, музей О. Сухомлинського в Павлиші, хутір Надія, Фортешні вали в Кіровограді, Кафедральний собор Кіровограда, Ангел-охоронець в Кіровограді, дендропарк в обласному центрі.

Станція «Перекладач»

Ведучий. Наступна наша станція «Перекладач».

Яка українська мова мелодійна та гарна, але іноді прикро чути її із суржилом. Тому на наступній станції ми будемо вчитися гарно говорити українською. Перед вами десять висловів, які потрібно відкоригувати таким чином, щоб вони «не різали вухо» і відповідали нормам сучасної української літературної мови

1. «Оплачуємо за проїзд» – сплачуємо за проїзд, оплачуємо проїзд, платимо за проїзд.

2. «Зараз без десяти шість» – за десять хвилин шоста, сімнадцять годин п'ятдесят хвилин, п'ятдесят хвилин на шосту.

3. «Вибачаюсь» – вибачте мені, перепрошую, даруйте.

4. «Це дуже остроумний ответ» - це дуже дотепна відповідь.

5. «У мене сильна головна біль та насморк» - у мене сильний головний біль та нежить.

6. «Розігрій на сковорідці картошку» - розігрій на пательні картоплю (бульбу, бараболу).

7. «У мене красивий галстук?» – у мене гарна краватка?

8. «Закрий форточку, бо дуже сильний сквозняк» - зачини квартиру, бо дуже сильний протяг.

9. «На протязі двох суток йшов сильний дощ» - протягом двох діб були сильні зливи (опади).

10. «Нижче по течії річки знаходиться красива бесідка» - нижче за течією річки знаходиться гарна альтанка.

Гра з вболівальниками «Переклади ім'я»

Ведучий. А поки наші команди перекладають речення, ми з вами теж пограємо у перекладача. Мені потрібно по 5 учнів-вболівальників. Я вам буду називати іноземне ім'я, а вам потрібно назвати аналогічне українське.

1. Пабло – Павло.
2. Аксінья – Оксана.
3. Стів – Степан.
4. Хелен – Олена.
5. Ханна – Ганна.
6. Афанасій – Опанас.
7. Ніколя – Микола.
8. П'єр – Петро.
9. Ірен – Ірина.
10. Анрі – Андрій.

Станція «Пісенна»

Ведучий. Наступна наша станція «Пісенна». В усьому світі відома українська мелодійна пісня. І сьогодні ми перевіримо, наскільки ви знаєте українські народні пісні. Кожна команда слухає 15 секунд фрагмент мелодії пісні і називає її.

1. «Ой на горі та й женці жнуть».
2. «Розпрягайте хлопці коней».
3. «Чом ти не прийшов».
4. «Ой на горі два дубки».
5. «Несе Галя воду».
6. «Їхав козак на війну».
7. «Ой у лісі калина».
8. «Їхали козаки із Дону додому».
9. «Подоряночка».
10. «Ой у гаї при Дунаї».

Ведучий. Ось і добігає кінця наша подорож. А поки журі підводить підсумки нашої гри, переглянемо запальний український танок.

Хореографічна композиція.

Ведучий. А зараз для оголошення результатів надаємо слово журі.

Виступ членів журі та нагородження команд-учасниць.

- Учень1.** Народилась Україна Нова,
Небувала, чиста, як дитя,
Україна Зоряної Мови,
Україна Божого Буття!
Україна казки і кохання.
Та Держава, де щезає тлінь.
Україна творчого повстання
Для усіх безсмертних поколінь.
- Учень2.** Україно, вернись до тебе
Матері, сторожові вогні,
Ясні зорі і хмарини з неба,
Козаки воскреслі і пісні.
Прийдуть квіти і маленькі діти.
Прийде казка і пташиний спів,
Забринять у просторі сюїти
Всіх дерзань і небувалих снів.
- Учень 3.** Україно-Матінко! Воскресни!
Тануть сні і котяться в імлу...
І Софія – Мудрість Пречудесна
Вже стоїть на Київському Валю!
Побратими, гляньте на руїни –
То ж не прах, не камені прості!
То в Руці Святої України
Всесвіту Ворота Золоті.

Ведучий. На цьому наше свято завершено. До побачення, до нових зустріч.

Список використаних джерел

1. Ющук І.П. Практикум з правопису української мови. – К. : Освіта, 2000. – 254 с.
2. Інтернет-джерела:
<http://tsn.ua/ukrayina/10-naynezvichaynishih-ta-cikavih-faktiv-pro-ukrayinu-364501.html>
<http://www.osvitacv.com/index.php/2011-01-11-15-03-48/pozaklasna-robot/scripts-of-holidays-and-events/231-we-are-your-children-ukraine>
<http://bordnz3.in.ua/stornka-muzkervnika/stsenary-tematicnogo-dnya-khay-v-serts-kozhno-dit/>